

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Quart període

Sèrie C - Número 331
10 de febrer de 2014

Comissió del Síndic de Greuges

Presidència de l'l. Sr. Roger Torrent i Ramió

Sessió núm. 5

SUMARI

Sol·licitud de compareixença

del síndic de greuges perquè expliqui les consideracions que ha fet arribar al Govern amb relació al desenvolupament del principi d'educació inclusiva (tram. 356-00469/10) p. 3

Informe

del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 360-00010/10) p. 3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Impres al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 5

La sessió s'obre a un quart de cinc de la tarda i un minut. Presideix Roger Torrent i Ramió, acompanyat del vicepresident, Juli Fernandez Iruela, i del secretari, Joan Maria Sardà i Padrell. Assisteix la Mesa el lletrat Francesc Pau i Vall.

Hi són presents els diputats Xavier Crespo i Llobet, M. Mercè Jou i Torras, Joan Morell i Comas, Àngels Ponsa i Roca, Joan Recasens i Guinot, M. Glòria Renom i Vallbona i Maria Dolors Rovirola i Coromí, pel G. P. de Convergència i Unió; Josep Andreu Domingo i Josep Cosconera Carabassa, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Marina Geli i Fàbrega i Ferran Pedret i Santos, pel G. P. Socialista; Fernando Sánchez Costa, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Hortènsia Grau Juan i Lorena Vicioso Adria, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Carmen de Rivera i Pla, pel G. P. de Ciutadans, i David Fernández i Ramos, pel G. Mixt.

Assisteix a aquesta sessió el síndic de greuges, Rafael Ribó i Massó, acompanyat de l'adjunt general, Jordi Sànchez i Picanyol, i de l'adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents, Maria Jesús Larios Paterna.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença del síndic de greuges davant la Comissió del Síndic de Greuges perquè expliqui les consideracions que ha fet arribar al Govern amb relació al desenvolupament del principi d'educació inclusiva (tram. 356-00469/10). Eva Granados Galiano, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari Socialista. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

2. Informe del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 360-00010/10). Síndic de Greuges. Presentació de l'informe (informe: BOPC 236, 3).

El president

Bona tarda a tothom. Bona tarda a tots els portaveus.

Disculpar el retard. Hi havia un assumpte a tractar, urgent, sobre l'ordre del dia d'avui abans de començar, que precisament és aquest punt primer de l'ordre del dia.

Abans, però, si hi ha alguna substitució a notificar per part d'algun grup...?

Ferran Pedret i Santos

President, jo mateix substitueixo la companya Núria Segú.

El president

Perfecte. Molt bé, doncs...

Fernando Sánchez Costa

Jo també substitueixo la Dolors Montserrat.

El president

Molt bé.

Sol·licitud de compareixença

del síndic de greuges perquè expliqui les consideracions que ha fet arribar al Govern amb relació al desenvolupament del principi d'educació inclusiva (tram. 356-00469/10)

Un cop notificats aquests dos canvis, passaríem a la votació d'aquest primer punt de l'ordre del dia, que és la sol·licitud de compareixença del síndic de greuges davant d'aquesta comissió perquè expliqui les consideracions que ha fet arribar al Govern amb relació al desenvolupament del principi d'educació inclusiva.

Bé, cal fer una prèvia abans de la votació. Hem acordat amb els grups representats, amb els portaveus, amb la majoria dels portaveus –veig algun portaveu a qui no li ha estat notificat... En tot cas, s'ha acordat votar avui aquesta compareixença, amb el benentès que si es trasllada a la Comissió d'Infància, que ens semblava que és el que seria més lògic i el que pertocaria, doncs, es donarà per vista en aquesta altra comissió. I, per tant, decauria de l'ordre del dia d'aquesta comissió, eh? Aquest és l'acord a què hem arribat els diferents portaveus, els diferents grups.

Per tant, votariem avui aquesta compareixença, esperant i a l'expectativa del que pugui passar a l'ordre del dia de les properes comissions d'infància. Per tant, passaríem a la votació d'aquest punt.

Vots a favor d'aquesta sol·licitud de compareixença? *(Pausa.)*

Per tant, s'aprovaria per unanimitat aquest primer punt.

Informe

del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 360-00010/10)

I un cop aprovat aquest punt passaríem al segon, que és l'Informe del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013.

(Pausa llarga.)

Molt bé. Donem la benvinguda al síndic de greuges i a tot el seu equip, que ens acompanya avui aquí, per exposar aquest informe relatiu a l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

Començarem aquesta exposició per part del síndic per espai de mitja hora, mitja hora d'exposició inicial. I llavors, si no hi ha inconvenient, els grups tindran un temps de deu minuts per grup per fer la seva exposició i, finalment, doncs hi haurà un torn de rèplica per part del síndic.

Per tant, començaríem amb aquesta exposició inicial del síndic.

Gràcies.

El síndic de greuges (Rafael Ribó i Massó)

Gràcies, president. Vull subratllar que en aquesta compareixença hi són presents l'adjunt general del síndic, l'adjunta per als drets dels infants. Ambdós, d'acord amb la llei i les potestats de delegació, han estat també responsabilitzats d'actuacions de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. I hi són presents també tres membres de l'equip de l'autoritat nomenats pel consell assessor: el senyor José María Mena, el senyor Jaume Saura, la senyora Eva Labarta. I també, l'assessora del síndic Mar Torrecillas, membre de l'equip de l'autoritat per nomenament del síndic, i la senyora Ruth Blázquez, tècnica del síndic, que de vegades també participa al mateix equip, i la senyora directora de gabinet, la senyora Judith Macaya.

Jo també voldria subratllar el paper imprescindible que juga el consell assessor que vostès varen nomenar. A proposta, com saben, tal com marca la Llei del síndic, de les ONG, els col·legis professionals, les universitats, institucions de recerca, autoritats de reconegut prestigi... Allò que varen nomenar vostès, seguint fil per randa el títol de la Llei del síndic i complint amb una gran pulcritud i precisió el que estableix el protocol signat per l'Estat espanyol, en el marc de Nacions Unides, sobre el que és la prevenció de tortures i maltractaments.

Els faig avinent que hem renovat en part aquest consell. Que està pendent, també, la renovació pel que fa al col·legi d'infermeries, i que estan en procés unes eleccions al col·legi de metges, la qual cosa vol dir que aviat s'hauran d'ocupar del nomenament d'aquestes dues places també en el consell assessor.

Aquest és el quart informe monogràfic que presentem en compliment de l'article 74 de la Llei del síndic. En el mateix, hi han trobat totes les activitats, les visites, classificades també per tipus de centre, les recomanacions que fem –les de cada centre i les generals i per tipologies–, i també l'estat de compliment de les recomanacions anteriors i les relacions institucionals.

Nosaltres, el 2013..., o sigui, l'informe de l'any passat té com a frontispici l'accent d'anar a la mínima dilació en custòdia i trasllat dels detinguts per la defensa dels seus drets, en la coordinació dels cossos implicats en aquests temes i en un conjunt d'altres recomanacions, que les poden trobar, com he dit abans, per apartats.

Vull assenyalar un error que hi ha en la redacció de l'informe, en la transcripció del que eren els seus esborranys, a la plana 19, quan en una de les conclusions de la comissaria de les Corts s'eleva com a conclusió en l'informe un tros d'una declaració d'un dels detinguts amb els quals l'autoritat va tenir diàleg, i que no és, ni molt menys, una recomanació o una conclusió de l'autoritat. I així ho hem fet saber a les autoritats pertinents.

Els anuncio també que el proper informe tindrà un canvi metodològic, recomanat per l'Associació de la Prevenció de la Tortura, l'entitat més important que hi ha en el món, amb seu a Ginebra, de fer de forma molt més sovintejada i durant l'any les recomanacions cap a les autoritats de les institucions que visitem i reco-

pillar a final d'any, en l'informe anual, tot el que hem anat recomanant. En aquest sentit, també prendrà més valor encara el paper del consell assessor, que es reuneix ordinàriament trimestralment, com l'agilitat en el coneixement per part de les administracions.

També els hem de dir que el 2014 hem començat amb una dimensió que fins ara no practicàvem, que és la visita també a centres psiquiàtrics, amb més capacitat tècnica per a tot el que són coneixements forenses, mèdics i farmacològics, gràcies a la incorporació a l'equip, com a assessora, d'una psiquiatra proposada pel Col·legi de Metges de Barcelona.

I per últim, en aquests preliminars, dir-los que considerem que seria positiu tenir en compte, més enllà del debat d'avui, on podem ubicar una següent fase de debat d'aquest informe, que ja ara, i ho faré al final, els plantejo que pot ser al Ple del Parlament de Catalunya.

Pel que fa al contingut, destacar que l'any 2013 ha crescut significativament l'activitat de l'autoritat. Hem visitat molts més centres que els anys anteriors: 17 el 2011, 36 el 2012 i 53 el 2013. Bàsicament la majoria de visites han estat a comissaries de Mossos d'Esquadra i de policies locals, però hem vist també diversos centres penitenciaris, quatre; centres educatius de justícia juvenil, dos; centres de protecció de menors, dos; comunitats terapèutiques, una, i un centre sociosanitari.

Hem de dir que les recomanacions són ja conegudes per totes les administracions i esperem que ens ajudin al seu compliment, en la mesura que es considerin adequades.

Les esmentaré molt telegràficament. Per centres penitenciaris, veiem encara l'incompliment del mandat general d'un intern per cel·la. Evidentment, hi han centres amb una alta taxa d'ocupació com és el del Centre d'Homes de Barcelona, o el de Dones, on aquí conflueixen molts factors, des de les disponibilitats pressupostàries, les previsions urbanístiques i, fins i tot –ho he dit altres vegades–, el mateix desig d'interns i de comunitats a l'entorn dels interns pel factor de proximitat, però aquest fet roman damunt la taula. Caldria prendre mesures per assegurar el compliment d'aquell principi.

Encara trobem que no es compleix universalment que els funcionaris vagin identificats. Ens consta i saludem les mesures que pren l'Administració per complir-ho, però encara hi han formes..., detectem formes per evitar el compliment d'aquesta norma.

Pel que fa als centres d'internament de menors, veiem que alguns d'ells superen els límits de les seves capacitats i les ràtios entre interns i educadors, que són, en el sentit contrari, insuficients. I caldria tenir-ho en compte i millorar-ho. Que en alguns d'aquests centres les sancions o correccions s'imposen sense gaire previsibilitat, ni claredat, ni són ponderades. I és amoi-nant, de vegades, l'ús de contencions físiques, tant per la seva finalitat com per la seva durada. I que allà on hi ha població d'origen immigrant no hi ha encara la figura del mediador.

I pel que fa a les comissaries de policia, veiem que és necessari recordar la necessitat de comunicació im-

mediata de la detenció al col·legi d'advocats o al lletrat que demani el detingut. És evident que es pot demostrar que tot detingut coneix d'immediat, per lectura, els seus drets. No és, ni molt menys, tan evident que hi hagi una rapidesa o celeritat per comunicar això als col·legis o al lletrat que indiqui.

També, agreujant aquest problema anterior, encara avui els òrgans policials i judicials tenen establert un sistema d'una conducció viària, amb raríssimes excepcions. I nosaltres insistim en la bondat i la necessitat de, com a mínim, una doble conducció viària.

Celebrem que fa molt poc ens ha fet conèixer, el Col·legi d'Advocats de Barcelona, un comunicat pres en junta on es reclama la reducció legal i efectiva dels terminis de posar a disposició judicial de les persones detingudes; s'exigeix a les administracions competents la posada en funcionament de les conduccions de detinguts necessàries per complir la legalitat; es planteja comunicar això al Tribunal Superior de Justícia, a la fiscalia, al Departament de Justícia i al Síndic de Greuges. I així els ho trasllado.

I és evident també que en aquest procés influeix la manca d'harmonització d'una gran diversitat de protocols d'actuació que hi ha entre Mossos i policies locals. Existeixen els protocols, són molt diferents i les casuístiques que es plantegen poden provocar contradiccions.

Val a dir que aquestes són –en telegrama, hi insisteixo– les recomanacions que faríem respecte a les actuacions del 2013.

Com a norma general, vull destacar que anem rebent respostes positives a les observacions formulades, que en diversos casos ja s'han començat a aplicar les observacions fetes per l'autoritat, tant les d'anys anteriors –després em referiré als incompliments– com les que es poden comprovar arran de les visites i recomanacions que estem fent en aquests moments. I ho dic, a més, en un context, conegut i que és comprensible, de dificultats pressupostàries.

On hi ha hagut incompliment de recomanacions d'informes anteriors, que les tenen assenyalades en l'informe del 2013? En tres casos concrets: a la conselleria d'Interior, a l'Ajuntament de Figueres i a l'Ajuntament de Vic.

Els darrers dies, i amb una insistència des de l'autoritat i de l'equip, hem rebut respostes puntuals a aquests incompliments –parlo dels darrers dies de 2014. Per tant, vegem fins a quin punt hem aconseguit en aquesta entrada del 2014 avançar en el que estava per complir del 2012 i que, per tant, assenyalava l'informe del 2013 com a incompliments de recomanacions no respostes.

La conselleria d'Interior, fa molt poc, ens ha fet arribar un escrit oficial on entren les diverses recomanacions. Ens diu que pel que fa a la comunicació de la detenció als col·legis es fa en el compliment de la legalitat, que es procura que la detenció sigui el període mínim, que es llegeixen els drets dels detinguts, que si no es fa la doble conducció és perquè no hi ha una exigència legal i perquè no hi ha hagut una coordinació

judicial, i que per a qualsevol canvi s'hauria de fer un estudi previ d'aquestes mesures.

Vull dir aquí, en comissió –ja que és passat–, que l'informe del 2013 és justament una insistència d'aquesta recomanació. La realitat que hem observat el 2013 és que el temps entre la detenció i el pas a disposició judicial és excessivament llarg i que no compleix amb les previsions legals. Per tant, la resposta és molt senzilla: saludem que ens diguin des d'Interior que s'esforçaran a escurçar-ho, però hem de dir –ara ja amb l'informe de 2013– que això es continua incomplint en molts casos, en alguns dels quals hem observat que fins i tot el lletrat demanat per un detingut no ha estat objecte de comunicació de forma incomprendible.

Se'ns diu que és evident que tenen coordinació amb els cossos de policia local, però com diem a l'informe de 2013 hi ha una excessiva disparitat de protocols per a aquesta coordinació i que seria bo arribar a aquesta homogeneïtzació.

Se'ns respon sobre el tema, discutit ja en aquesta comissió, de les flassades. I se'ns diu literalment que «les canvien quan tenen restes biològiques o estan desfaldades». I ara hi ha un compromís per escrit que es canviaran cada mes en la mesura de les possibilitats pressupostàries. El síndic i l'autoritat diuen, amb molta modèstia: flassades netes, si us plau. Flassades higièniques, flassades que qualsevol de nosaltres faria servir. No hi ha cap diferència, i si algú creu que hi és que l'evidenciï.

Se'ns diu que s'atenen a la normativa pel que fa al menjar i ens donen una llarga resposta que no entra en la qüestió que plantejàvem el 2012, que és que quan hem vist la universalitat del que s'anomena «vending» i la transposició del menjar per sistema de màquines..., molt sovint impedeix un altre tracte, com hem observat en altre tipus de centres, que seria molt més humà, directe i en un sentit, fins i tot, d'afegit del menjar calent.

I per últim, se'ns diu que observen escrupolosament els protocols –perdó, penúltim– sobre els temes de protecció de la infància o dels menors, malgrat que continuem constatant que en alguns llocs no hi ha la possibilitat material, quan hi hagi detencions diverses, d'observar estrictament aquesta separació.

I per últim, se'n diu que pel que demanem com a autoritat que hi hagi una norma amb rang de llei per a l'ús de videocàmeres de vigilància, s'atenen al decret corresponent. Tornem a dipositar aquí, a la cambra legislativa, que estudiïn seriosament com en altres democràcies més madures que la nostra hi ha uns paràmetres amb rang de llei per a aquest tipus de vigilància.

Pel que fa a l'Ajuntament de Figueres, se'ns ha comunicat que ja tenen sala de custòdia, que no en tenien; que l'obra ja està acabada –ho celebrem–, i que abans d'un mes i mig estarà en funcionament perquè falten algunes connexions, com la de les càmeres de videovigilància. Per tant, també anem avançant en el compliment de resolucions.

Pel que fa a l'Ajuntament de Vic, no tenim cap resposta oficial. Hem llegit als mitjans de comunicació que

estan complint, en part, la resolució del síndic i que estan en marxa per complir altres parts de la resolució. Els hem de dir també que hem rebut un requeriment del jutge degà de Vic que ens demana que els traslladem l'informe, que el tenen penjat al nostre web, per veure quant han de continuar treballant en determinades condicions, com les que assenyallem de forma negativa, en els llocs de custòdia.

Quines relacions de col·laboració hem trobat amb les diverses administracions com a autoritat? Primer, dir-los que hi ha un clima positiu i de resposta de col·laboració en una gran majoria d'instàncies que visitem de tot tipus, tant autoritats del Govern de la Generalitat com d'administracions locals, com d'altres centres, com poden ser centres de caràcter geriàtric o psiquiàtric o de menors que no són directament atribuïbles a l'Administració.

Dir-los que tenim una col·laboració molt fluida amb diverses instàncies internacionals de les quals aprenem per a la millora de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. En aquest sentit, i també ho tenen en el nostre web, el juny del 2013 vàrem fer unes jornades de treball amb experts i autoritats de l'Associació per a la Prevenció de la Tortura –els ho torno a dir–, l'autoritat més important que hi ha avui en el món.

Dir-los que, en canvi, hem d'assenyalar aquí que la llei que vostès varen fer no es compleix. Continuem amb un flagrant incompliment legal d'una llei que és vigent a tot l'Estat espanyol, per ordre constitucional i ordre estatutari. La Llei del 2009 del Síndic de Greuges, en el seu apartat sobre l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

Continuem sense comunicació oficial del Govern espanyol al Subcomitè de Prevenció de la Tortura de les Nacions Unides que l'autoritat a Catalunya és l'autoritat catalana nomenada i elegida pel Parlament de Catalunya, i no ho entenem. No entenem que per part de les autoritats governatives s'incomplixi amb la legalitat, legalitat –ho torno a dir– vigent, exigible, amb tota la coacció d'una llei.

Manca també que s'arribi –i aquí hi han dues parts, nosaltres som una de les dues– al conveni de col·laboració entre el Síndic de Greuges com a president de l'autoritat catalana que vostès van establir i el Defensor del Pueblo, en aquest cas, d'acord amb la llei de l'oficina judicial espanyola, com a autoritat espanyola de mecanisme nacional de prevenció de la tortura.

Hem intentat diverses vegades avançar en aquest conveni. La resposta que hem obtingut literalment ens diu que no ens ho poden delegar, i creiem que és una manifesta incomprensió del problema. No és un problema de delegació, és un problema de compliment de l'article corresponent de la llei.

Hem fet oferiments diversos, fins i tot, per evitar duplicitats i per estalviar diner públic, d'actuar com a autoritat en els centres que s'estan al territori de Catalunya en coordinació amb el mecanisme nacional, que és el Defensor del Pueblo, en l'intercanvi d'informació. I saben vostès quin és l'exemple més concret, que ara m'hi referiré? I fins ara obtenim la negativa a aquestes propostes.

Dir-los que sovint, en les poques vegades –cinc, creiem– que el mecanisme nacional ha visitat Catalunya –nosaltres hem fet cinquanta-tres visites– els hem orientat en algunes visites que s'anaven a fer a centres inexistents. I que la proximitat i el coneixement del territori i la capacitat d'*expertise*, que dirien en termes anglesos, dels que formen els diversos equips de què disposem –que estan acostumats, en aquest cas, com a síndic, a la visita setmanal de tots els centres de detenció de Catalunya– donarien una resposta positiva, estalviadora, transparent sobre aquesta activitat. Què impedeix donar aquest pas? Quin és l'obstacle que s'ha de salvar per donar aquest pas?

Exemple concretíssim, els centres d'internament d'estrangeria. L'autoritat no vol entrar en el debat que està en marxa a tot Europa sobre el que signifiquen els centres d'internament o les legislacions sobre estrangeria i immigració, i menys encara l'endemà que hem conegut el resultat de la votació a la Confederació Hel·lètica. Però sabem i som conscients que hi ha aquest debat, i que hi han opcions molt disperses en el contrast democràtic entre l'enfocament. Sí que l'autoritat vol entrar a dir com diem que els centres d'internament d'estrangeria estan mancats de moltes de les previsions legals a l'Estat espanyol, i, per tant, a Catalunya.

L'exemple paradigmàtic és el del reglament, que se'n ha anunciat diverses vegades que està en mans del Consell d'Estat. L'autoritat no pot acceptar com a excusa que no hi hagi reglament d'estrangeria que aquest estigui aturant-se i en dilació per responsabilitat del Consell d'Estat. Són diversos els governs espanyols de colors polítics diferents que han incomplert flagrantment quelcom que està en les lleis espanyoles. I no es tracta de fer un debat legal sobre incompliments, això erosiona drets. Drets dels que estan interns als centres d'estrangeria, com el de la Zona Franca; drets de totes aquelles entitats o ONG que tenen un paper a jugar en l'assessorament dels interns; drets, com ens reclamen, de les forces d'ordre públic que estan encarregades de fer la tasca de custòdia. I, per tant, drets evidents de tota la societat.

Però és que el centre de la Zona Franca és particularment opac. Al síndic arriben dades de possibles –ho subratllo tantes vegades com vulguin, possibles, presumptes, el que vostès vulguin– indicis d'irregularitats. N'arriben, i en continuen arribant. El síndic ho comunica d'immediat al ministre de l'Interior, amb còpia a la Delegación del Gobierno; al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que té dos magistrats que s'ocupen del tema, i a la fiscalia general de Catalunya i a la *defensora del pueblo*. Obtenim respostes del Tribunal Superior de Justícia, de la fiscalia, i en concret, del fiscal que també se n'ocupa. No obtenim respostes ni del ministeri de la Delegación del Gobierno.

Treballem –ho he dit abans– amb aquestes dades –presumptes, indicis, possibles, ho subratllo, perquè no ho podem contrastar directament–, a partir de l'experiència de les competències que abans he dit que estan per complir de llei que no es compleix, i, per tant, d'un marc legal. Nosaltres podem demostrar que hi han indicis –sí més no, amb noms i cognoms de persones que volien declarar i ningú va atendre la seva volun-

tat de declarar— que hi podien haver maltractaments a aquell ciutadà armeni que va acabar, es diu, suïcidant-se en una cel·la del centre d'internament d'estrangeria. Tenim els informes mèdics d'aquest intern que estava des del 30 de desembre en vaga de fam i que, en un centre d'assistència primària que va visitar l'autoritat i en un hospital que va visitar l'autoritat i va obtenir les informacions amb les competències que tenim per a això, estava amb una greu feblesa de salut per tants dies de vaga de fam.

I se'ns comunica, per part del comissari superior de policia de Catalunya, en una comunicació que celebrem i que hauríem de normalitzar, que aquest ciutadà seria expulsat l'1 de febrer, trenta-un dies més tard d'haver començat aquesta vaga de fam. Desconeixem oficialment si ho ha estat o no ho ha estat. Si ho ha estat, ens sembla d'una injustícia manifesta que no s'atenguin els drets fins i tot en aquesta situació.

Hem de dir que és realment paradoxal que s'argumenti que l'opacitat s'ha trencat quan el centre ha estat visitat per una delegació de vora de quaranta professionals de mitjans de comunicació als quals no se'ls va permetre dialogar amb cap dels interns que hi ha al centre. Vostès m'exigirien a mi com a síndic que els informés dels centres que vostès encarreguen al síndic visitar per garantir drets..., que els informés dient-los: «Però no he parlat amb ningú dels que hi ha dintre d'aquests centres»? O que anés, com hi ha anat algun homòleg meu, a visitar els centres de la mà de la màxima autoritat responsable dels centres?

Creuen que es compleix cap dels protocols que Espanya ha signat, i que demana el relator de Nacions Unides que s'observin, que les visites es facin sense avís previ per raons elementals i evidentment sense cap coacció de cap autoritat, que té el legítim encàrrec del bon funcionament d'aquell centre, però que no ha d'estar en cap mena de coacció sobre el diàleg necessari per treure unes bones conclusions d'aquestes visites?

Jo voldria acabar aquesta intervenció, senyor president, demanant-los la seva col·laboració per complir i anar superant aquests obstacles i aquestes limitacions. El debat al Parlament i totes les propostes que ja s'han avançat en aquest debat per nosaltres són molt positius. Són vostès els que ens han d'exigir i és a vostès als únics a qui els hem de retre comptes d'aquesta activitat.

Hem vist una proposta de resolució que ha presentat el Grup de Ciutadans perquè s'apliquin totes les mesures que hi ha en l'informe 2013. Ho celebrem. Hem de dir que ja hem tingut respostes, com de la conselleria de Justícia, que ens demana reunions a diversos nivells, direccions generals, segons les matèries que plantejgem. Ho celebrem, i les farem amb la màxima rapidesa possible per anar intercanviant i per anar solucionant problemes. I això és una bona pràctica, això és un bon dret de l'Administració.

Els demanaríem, en aquest sentit, que aquest mateix debat que avui tindrem amb tots vostès, tal com l'any passat vàrem acordar i després no vam poder celebrar, també el tinguéssim a nivell del Ple del Parlament. Aquesta demanda l'hem tornada a fer per escrit a la

presidenta del Parlament, oralment em va manifestar el seu acord a mercè del que es decideix entre tots els grups parlamentaris. Crec que seria bo que no ens tornéssim a oblidar pel que significa, u, el prestigi de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura; dos, la pedagogia d'anar fil per randa d'acord amb el que diu Nacions Unides, cosa que considero molt positiva.

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, síndic. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Començaríem pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Té la paraula el portaveu, el senyor Josep Andreu.

Josep Andreu Domingo

Gràcies, president. Síndic, encoratjar-lo per la tasca constant i permanent que exerceix, i a tot el seu grup, en aquestes qüestions que ens permeten aixecar el llistó d'allò que és una societat plenament democràtica. A cops les seves observacions o crítiques ens fan preguntar-nos a tots si estem al nivell de les exigències d'aquesta democràcia d'alt nivell que tots desitjaríem per al nostre país. Crec que es desprèn del seu parlament que, amb algunes mancances, les administracions de Catalunya implicades —concretament, la Generalitat, en les seves conselleries d'Interior i de Justícia—, doncs, amb certes mancances a cops, amb promptituds potser tardanes, però que anem procurant adequar-nos als mandats que tenim i a les observacions que fa el Síndic de Greuges.

També crec que en l'altra administració a què feu referència, i que hi tenim competències, que és el món municipal, més o menys, a cops també amb promptituds una mica tardanes, anem adequant-nos als mandats que ens aneu referint.

I celebro que així sigui, perquè aquest toc de qualitat democràtica que intenteu des de la sindicatura posar-nos com a repte l'anem assolint mica en mica, potser amb algun retard, però que s'observa una certa voluntat, doncs, d'assolir aquests plantejaments que ens feu des de la sindicatura. I espero que seguiu amb aquesta visió a cops crítica, a cops que ens aixeca una certa urticària, però que entre totes les administracions hem d'anar procurant elevar el nostre quefer diari.

També, d'aquestes conclusions, observo que potser a algunes qüestions pressupostàries tant de la Generalitat com de les policies locals o dels ajuntaments respecte a aquestes qüestions, doncs, hem de prestar-hi amament atenció. I espero que en un futur, dintre de les dificultats que tenim, així sigui. Ja sabem tots que tenim, doncs, unes quantes programacions de centres penitenciaris que per qüestions penitenciàries s'han hagut d'aplaçar i ajornar, però que seria bo que féssim un esforç en aquest sentit per posar-les en funcionament, a començar la seva construcció.

Si més no, entenc del vostre informe que segurament per una qüestió de competències hi ha una manca de

col·laboració des de l'Administració central, sobretot en el tema d'estrangeria. És un tema que és candent, que segurament té una trajectòria que anirà augmentant la conflictivitat. Aquests dies no tan sols com a país sinó, doncs, en el context del sud d'Europa hem vist aquest exèrcit d'esclaus subsaharians que intentava passar aquesta tanca de Ceuta i Melilla.

I aquí sí que jo crec que hauríem de demanar al Govern, per la transcendència del fet, no per una qüestió competencial, que procuressin des del Govern central acceptar aquestes recomanacions i aquesta humanització del centre d'estrangeria de Barcelona, que en tenim constantment notícies i que està en el debat informatiu setmana sí, setmana també, perquè hi ha un greu problema, un problema que transcendeix. I ja he dit, a la nostra nació, que és un problema del sud d'Europa. D'Itàlia, de França, de Suïssa, d'aquestes contrades de la nostra Europa.

Amb el desig que això sigui possible, que hi hagi una concepció per part del Govern espanyol de reconduir aquest tema, sense tindre una prevenció entorn a conseqüències. I sí que és un fet que per mandat estatutari es van traspasar les competències de Justícia a la Generalitat de Catalunya, que ja sabem que això és una excepció dintre de l'Estat espanyol, però que hi ha d'haver un reconeixement d'aquest traspàs que en el seu dia es va realitzar.

Esperant que seguim amb la tenacitat que l'oficina del síndic ens marca contínuament, i esperant d'eleva la qualitat democràtica del nostre país en aquest sentit, us encoratjo que no perdeu l'alè i que ens aneu transmetent aquesta preocupació constant del síndic, i crec que de tot el poble de Catalunya.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Andreu. És el torn ara del portaveu del Grup Socialista, el senyor Ferran Pedret.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, president. I moltes gràcies, síndic, per la seva compareixença i per la informació que ens ha traslladat. Bé, deia Juan Carlos Monedero, en unes declaracions recents en alguna pel·lícula que ha tingut un cert èxit, que els éssers humans hem completat evolutivament el nostre procés d'humanització, però no està tan clar que socialment hàgim completat el nostre procés d'humanització. I crec que als esforços que el dret internacional, que el dret, de fet, fa perquè hi hagi una autèntica prevenció dels tractes degradants de la tortura, tot i que han viscut èxits en els darrers cent anys innegables, encara els queden conques a fer, no?

I una de les coses que ens preocupa al Grup Socialista és que hi ha una tendència en societats com la nostra, societats que consideren que han assolit uns graus, diguem-ne, prou civilitzats en aquest aspecte, a la negació, no?, a la negació que hi hagi problemes, que hi hagi incidents. I sempre hi ha la temptació de considerar que la suma dels incidents són fets aïllats i

que no hi han problemes estructurals. I jo crec que és important abordar-ho amb la perspectiva que pot haver-hi problemes estructurals que cal combatre i que cal donar-hi resposta, doncs, fent els canvis, també estructurals, que siguin necessaris.

En aquest sentit, nosaltres apreciem molt els informes que han anat emetent, que l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura va emetent. I creiem que la resposta de l'Administració que hem vist que es donava en l'informe de l'any anterior només pot ser considerada satisfactòria en part, diguem-ne. No estem aquí fent una acusació general, però sí que creiem que, vistos els incompliments que vostè mateix també ens ha posat de manifest, que cal acabar d'aprofundir i acabar de fer l'esforç.

Nosaltres voldríem fer-li algunes preguntes. Si en algun aspecte m'escapo del que havia estat l'objecte de l'informe, demano les disculpes d'entrada, però crec que, en tot cas, són connectats.

Començaré per la qüestió dels centres d'internament d'estrangers, no? Jo sóc del parer, el portaveu que li parla és del parer que aquest debat europeu al qual vostè feia referència és un debat en què certament hi ha posicions potser cada cop més allunyades en l'espectre de la diversitat que hi pot haver en una societat democràtica, però que, en tot cas, exigeix un replantejament tant de la política de fronteres com de la política pel que fa als internaments d'estrangers per causes que, hem de recordar-ho, diguem-ne, en l'origen concret del que estem parlant doncs, tenen a veure amb qüestions administratives. Per tant, parlem en molts casos d'una privació de llibertat encara que sigui temporal per qüestions purament administratives.

I és preocupant..., ja sé que aquí hi ha responsabilitats repartides, però és preocupant que mentre aquest replantejament general no arriba, no hi hagi com a mínim una regulació disponible. I, en aquest sentit, ens sumem a la reclamació que el reglament arriba d'una vegada, després de tanta dilació.

Ens preocupa i li demanem quina és la seva impressió respecte a l'atenció mèdica i sanitària en els centres d'internament d'estrangers, no?, i quines són les seves impressions respecte a això.

Li volíem demanar també, ja sortint estrictament de l'àmbit dels centres d'internament d'estrangers, tot i que –podríem dir– també hi tenen una pota, la seva impressió respecte a l'existència, inexistència, adequació dels protocols de prevenció de conductes autolítiques. Doncs, d'entrada, en els centres d'internament d'estrangers, però també en centres penitenciaris, que són més coneguts, hi ha més experiència, etcètera. Però també en comissaries de Mossos d'Esquadra o de policies locals, no?, perquè hi ha ocasions en què pot haver-hi algun risc que es produeixin conductes d'aquest tipus.

Li volíem dir també que per part del Grup Parlamentari Socialista pot comptar amb tot el suport per portar aquest debat, el debat sobre aquestes qüestions, al Ple del Parlament. I estarem molt satisfets de poder-ho fer.

Li volíem preguntar també per les seves impressions respecte als centres psiquiàtrics, que ha dit que havien

encetat aquesta tasca de visitar-los també. I ens agradaria saber quin parer té respecte a les instal·lacions, respecte als protocols, etcètera.

També li volíem demanar que s'estengués en les consideracions respecte a les contencions físiques. A les contencions físiques en centres de menors, a les quals vostè i l'informe evidentment fan referència, però també en centres penitenciaris, perquè aquest diputat en tant que també portaveu a la Comissió de Justícia ha tingut ocasió de veure algun dels espais físics en què aquestes contencions físiques es duen a terme i, diguem-ne, les instal·lacions, el catre en què aquestes immobilitzacions es produeixen. I en voldríem saber la seva impressió.

I després, bé, la darrera de les coses era que vostè demanava que la regulació de la videovigilància es dués a terme en un rang legal. I, diguem-ne, podem convenir-hi i estem absolutament disposats a estudiar qualsevol text que se'ns proposi, a banda de poder estudiar-ho fins i tot com a grup d'impulsar-ho. Però li voldríem preguntar respecte a la superposició d'aquesta necessitat que hi hagi videovigilància en espais que són especialment sensibles perquè hi ha persones que estan sota custòdia de l'Administració amb les qüestions relatives a la protecció de la intimitat, a tot un debat que també hi ha a Europa respecte a la limitació de les càmeres de circuit tancat de televisió, etcètera. Perquè ens sembla que és un debat interessant, especialment si tenim en compte que, bé, les dades respecte al fet que un hagi estat sota custòdia o no, per exemple, en una comissaria de policia local, doncs, són dades que de conèixer-se públicament són sensibles, a no ser que hagin..., eh? Ja m'entén, crec.

Doncs, li volíem preguntar respecte a totes aquestes qüestions. I crec que no esgotarem el temps, perquè tenim ganes de sentir-lo.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pedret, sobretot per ajustar-se tant al temps. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular. Té la paraula el senyor Fernando Sánchez.

Fernando Sánchez Costa

Moltes gràcies, president. En primer lloc, doncs, volem agrair la presència del síndic i del seu informe també, que és un bon informe. Per diversos motius. En primer lloc, perquè, com ha dit el síndic, augmenta l'activitat, i això és una bona notícia. I sobretot, i abans de cap altra cosa, perquè és concret i analitza casos determinats.

I, per tant, pensem nosaltres que aquest estudi detingut i particular de cada cas pot ajudar a millorar –i, de fet, pel que sembla, ho fa o ho comença a fer– la situació i el tracte a dependències judicials, policials, etcètera. Hi ha vegades al Parlament que sembla que el que hi ha són paraules, paraules i paraules i, bé, en aquest informe se'ns detallen qüestions concretes que poden millorar i que poden fer avançar la qualitat de

vida de la gent i de la nostra democràcia. En aquest sentit de caminar cap a l'eficàcia, doncs també celebrem aquest canvi de metodologia que ens ha anunciat per a l'any vinent.

Hi ha una segona constatació que també voldríem fer, i és que vostè a la pintura que ens presenta i les conclusions a què arriba, doncs, ens porta a la conclusió de dir: «Doncs, no estem malament.» És a dir, des del punt de vista les dependències policials, etcètera, a Catalunya, no? Bé, si fa cinquanta anys li diuen a un pres que aquestes són les conclusions del síndic sobre la seva situació, diria: «Home, jo ja ho signo immediatament.» Això no significa que no hàgim d'avançar i que no hàgim de millorar, i per això pensem que també són positives les recomanacions que fem.

Home, també sempre hem de pensar que aquí estem parlant de presumptes delinqüents o delinqüents i, per tant, nosaltres considerem que aquests centres han de ser austers, dignes, saludables, però tampoc han de ser, doncs, un hotel, no? És a dir, que és un lloc que ha de ser correcte i, per tant, les recomanacions van en la bona línia, però no caiguem tampoc en bonismes exagerats.

També li demanaríem al síndic de ser cautelosos, abans de convertir el cas en categoria o les anècdotes en categoria. I si ell fila tan prim –i ja considerem que això és positiu, no?, que vagi cas per cas–, doncs, també trobem algunes coses que, home, sembla que s'hagin convertit uns petits casos en una categoria. Per exemple, quan es diu: «Hem entrevistat dotze persones a les comissaries dels Mossos.» Doncs, potser dotze persones no ens sembla que sigui un nombre suficientment representatiu, no? I expliquen algunes qüestions, algunes..., que si fumava el policia o no fumava el policia, però potser encara no és suficientment representatiu.

Sobre les conclusions? Doncs, ens semblen sensates. Que no s'informi el detingut del dret que li correspon a l'assistència lletrada, això té fàcil solució i tampoc és excessivament car. Per tant, si ho podem aplicar, doncs fem-ho. Remarquem també vostès la falta d'alguns productes bàsics d'higiene, que també es pot solucionar sense excessius sobre costos.

També demanem, en línia amb el seu informe, que realment s'acompleixin les ampliacions de les presons que ha previst la conselleria, que s'acompleixin i que es realitzi allò que s'ha promès.

Ha apuntat també vostè la necessitat de la coordinació, de la coordinació entre cossos, entre administracions... Bé, aquest és un dels reptes de les administracions: la reordenació, la racionalització... El que passa és que això que tots veiem tan clar, també després quan ens toquen les nostres competències, doncs, sembla que tothom salta i no hi està d'acord.

Sobre el tema del CIE, jo voldria donar una altra..., doncs, una contravisió, per dir-ho d'una altra manera. També li demanem al síndic que si té dades concretes, que les aclareixi, que les presenti. I si no, que vagi al jutge, però tampoc podem anar difonent sospites si no estan provades amb fets concrets.

El CIE de Barcelona té 210 places i hi ha una mitjana de persones de 120 interns. La mitjana d'estada és de vint-i-quatre dies. Fixi's que la legislació europea, que és més laxa que l'espanyola, dona un màxim de sis mesos. Aquí és de vint-i-quatre dies, és a dir que es tramita amb rapidesa. A Espanya opera també un control judicial que no opera al conjunt de la Unió Europea. Aquests centres compten amb personal especialitzat en atenció psicològica, social, personal... Per exemple, la Creu Roja fa catorze mesos que col·labora amb el CIE de la Zona Franca. Que es pot millorar? Segur que es pot millorar. Que hem de treballar per una millor..., perquè aquestes persones puguin estar amb millor dignitat? Clar que sí. I per això, doncs, també hem proposat un nou reglament d'estrangeria.

Però gent que ha estat a dintre del CIE –i alguns d'aquí potser hi han estat– ens diuen que les condicions són millors que les que hi ha en algunes presons de Barcelona, algunes presons per a gent d'aquí que estan internats. O sigui, això ens ho han explicat.

Qui pensi que el problema migratori té com a centre el CIE o la tanca de Melilla o de Ceuta, doncs, s'equivoça d'arrel. Això requereix una estratègia global que passa, entre altres coses, per allò que tants que estan aquí i que clamen contra aquests temes no estan disposats a fer, que és obrir les fronteres al comerç internacional perquè aquests països puguin desenvolupar-se, i tractats de lliure comerç i tractats perquè es desenvolupin. Ara, no estem disposats a fer això? Però, bé, després sí, un cas, un altre cas..., quan parlem, en canvi, de milions de persones que en podrien sortir beneficiades.

Síndic, per tant, nosaltres considerem positiu aquest informe, les conclusions que s'hi presenten. Lamentem el que pensem que és un biaix en la percepció del CIE i també li demanem que aquest zel, diguéssim, perquè es compleixi la llei, en concret la llei del síndic, doncs, també, per exemple, el mostri a l'hora de demanar que es compleixin altres lleis com les de política lingüística i les sentències dels tribunals, que afecten els drets lingüístics dels pares i les mares dels catalans que vivim aquí i que volem que els nostres fills siguin escolaritzats bilingües. Doncs, aquest també és un tema de drets que, amb aquest zel perquè es compleixin les lleis, també al síndic li agrairíem que algun dia abordés.

Moltes gràcies, en qualsevol cas.

El president

Gràcies, senyor Sánchez. Té la paraula ara la portaveu del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, la senyora Hortènsia Grau.

Hortènsia Grau Juan

Gràcies, president. Gràcies al síndic i al seu equip, felicitar-lo per l'informe. Un any més ens posa negre sobre blanc algunes realitats molestes i que incomoden.

Jo..., només un moment abans d'iniciar la meua intervenció, dir-li al senyor Fernando Sánchez que les

qüestions de drets humans jo crec que no s'han de mesurar per quantitat. No es tracta que hi hagi molts casos, només que hi hagi un cas en què es vulnerin els drets humans s'ha de perseguir. I que tampoc és comparable la vulneració de drets humans que atempten contra la integritat de les persones amb vulneracions de tipus cultural, si és que n'hi ha, com la llengua. Per mi no és comparable.

Fet aquest aclariment, síndic, algunes qüestions. Veiem que han fet un gran esforç –el seu equip–, tot i la mancança..., bé, que han tingut menys recursos, per ampliar el nombre de visites. Això ens sembla que està molt bé. Veiem que hem passat de disset a cinquantes, però sí que ens agradaria que... Entre aquestes cinquantes, quaranta-tres són comissaries, entre comissaries de Mossos i comissaries de policia local. Ens agradaria que així com l'any 2011 hi va haver moltes visites a centres penitenciaris, aquest 2013 no n'hi ha hagut tantes..., i que potser en el proper curs, ara, el 2014, s'incrementessin les visites. Tant a centres penitenciaris com a centres de menors, que és una mica en el que em centraré, atès que el tema dels CIE ha estat tractat i suposo que després els altres portaveus el continuaran tractant.

El tema de menors, que ens preocupa especialment. Arran del tancament d'altres centres –dels centres que es van tancar–, s'han augmentat les places a Can Llupià i a L'Alzina. En el cas de Can Llupià s'han doblat i en el cas de L'Alzina també han augmentat. Clar, això fa que les ràtios interns-educadors..., que en aquest cas no es pugui donar una relació..., no hi pugui haver un procés educador de qualitat ni una qualitat en l'atenció. Per tant, aquesta és una qüestió que ens preocupa i que creiem que des de justícia juvenil s'hi hauria d'intervenir. En aquest sentit, ja l'avisó que el nostre grup suposo que presentarem propostes en aquest sentit.

El mateix amb els centres d'internament de menors on veiem que tampoc es compleixen les ràtios interns/educadors. I aquí sí que ens agradaria que, bé –no sé si ja ho han fet–, es poguessin mantenir reunions amb la DGAIA, perquè creiem que en molts casos sí que s'estan vulnerant drets. I que es pogués tornar a recuperar la figura del mediador cultural, dels mediadors culturals, que s'han retallat, no?

Un cas especial: el centre terapèutic de Font Fregona. Ens sembla alarmant. Alarmant en tant que és un centre privat però que té conveni tant amb la diputació com amb el Departament de Benestar. Per moltes qüestions: perquè s'estan incomplint flagrantment els drets de la infància recollits a la Convenció sobre drets dels infants; perquè ens sembla com d'una pel·lícula de por –com aquella pel·lícula que feien d'Irlanda– que en l'època que estem es continuïn utilitzant..., ells les anomenen «teràpies conductuals». Jo diria que són conductisme *puro y duro*, en el més estricte sentit del Pavlov o de l'Skinner. És a dir, teràpies conductistes i, a més, utilitzant com a reforç negatiu o càstig qüestions que són drets bàsics dels menors, com són l'alimentació, com són les visites, com és anar amb una roba digna. Per tant, nosaltres aquí sí que entenem que aquí caldria una intervenció que nosaltres demanarem. O aquí la DGAIA, el Departament de Benes-

tar i Família, hi hauria d'intervenir, perquè és qui té conveniat aquest centre i, per tant, en última instància, qui es responsable de les pràctiques que s'estan fent en aquest centre.

S'incompleix el temps d'estada, que hauria de ser de vint-i-quatre mesos i es dobla; s'incompleix el fet que es barregin edats i patologies; no hi ha una persona o un tutor de referència per a aquests malalts. Vull dir, es barreja des de gent que té problemes de drogodependències a gent que té trastorns mentals, trastorns psiquiàtrics. Per tant, nosaltres entenem... No hi ha tutor de referència. I, per últim, sobretot no hi ha en aquest centre un règim disciplinari, és a dir, en el sentit que els càstigs o les sancions es posen a barra lliure, diguem-ho així. I, per tant, no hi ha cap sistema garantista perquè els interns puguin reclamar o puguin adreçar-se quan hi ha hagut una sanció injusta.

Per tant, entenem que aquí caldria una revisió en profunditat per part de la DGAIA, per part del departament. Una intervenció, una inspecció, que, bé, posés del que vostès informen i fes, si convé, replantejar la qüestió d'aquestes places que estan conveniades.

També el mateix en el cas dels centres d'internament de menors. Ens preocupa que molts menors hi estan més temps perquè resulta que des del sistema públic tampoc no s'han bastit els recursos suficients per quan aquests nois i noies han de sortir d'aquests centres –diguem-ne «pisos tutelats», diguem-ne «tutors d'acompanyament». No hi han aquests recursos, perquè, bé, si les retallades en tots els serveis de l'estat del benestar colpegen, aquí també han colpejat.

Per tant, també li dic que nosaltres també des del grup parlamentari intentarem entrar propostes per tal de resoldre aquesta situació, però també ens agradaria que des del síndic es mantinguessin les reunions amb la DGAIA, amb el Departament de Benestar, per mirar d'anar solucionant aquestes qüestions.

I per últim, també..., això de l'ampliació també ens agradaria, però veig que ja ho ha dit vostè. Això de l'ampliació..., que ampliaran les visites, o sigui, la incorporació a l'equip d'un especialista psiquiatre que es pugui incorporar a les visites a centres psiquiàtrics o a centres de salut mental, que creiem que és un dels aspectes importants i que dona sobretot..., ens dona la bona nota en qüestió de drets humans. Perquè a totes aquestes institucions totals, siguin presons, siguin centres psiquiàtrics, el tractament que s'infringeixi a aquestes persones diu molt de l'avanç civilitzador que hagi aconseguit una societat. I en aquest cas crec que..., en el cas nostre, encara ens queda molt, molt de camí per recórrer. I que si tots els col·lectius vulnerables amb les retallades a l'estat del benestar pateixen, aquests col·lectius encara pateixen més.

Per tant, felicitar-lo per l'informe i esperar que puguem continuar treballant sobretot els centres d'internament de menors, que es garanteixin els drets d'aquests menors, els centres terapèutics, i tots els recursos que hi ha posteriors quan aquests joves i aquestes joves surten d'aquests centres.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Grau. Ara és el torn de la senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Gracias, *president*. *Síndic* y equipo que le acompaña, en primer lugar agradecerles y felicitarles por el informe que han librado al Parlament y que nos da una idea del estado de los derechos humanos en todos aquellos centros en los que por diversos motivos se encuentra gente detenida o privada de libertad. Sus informes nos parecen muy importantes y una manera de prevenir los abusos de estas personas.

Es de destacar de su informe..., y por ello hemos presentado una moción en ese sentido en la Comisión de Justicia, sobre el excesivo tiempo de permanencia como detenidos y respecto de la puesta a disposición de todas aquellas personas..., tanto en las comisarías de los Mossos d'Esquadra.

Por ello nos parece también, y extractándolo de su informe, que es necesario revisar y armonizar los protocolos de actuación de las policías locales con los Mossos, que es una de las causas por las que también se alarga la detención; la necesidad de que los órganos judiciales y policiales establezcan una doble conducción diaria para evitar pernoctaciones innecesarias de los detenidos en las comisarías. Esto también lo ha recogido el Colegio de Abogados de Barcelona.

Y a mí del informe suyo que se hace de lo que han hablado ustedes..., aquí parece que todo el mundo se desentienda y que esperen..., no se sabe quién tiene que hablar con el juzgado o con el Tribunal Superior de Justicia. Pero, bueno..., o sea, parece que no hay... No del *síndic*, sino precisamente de las autoridades policiales, ¿no? Y quizás, pues, ya va bien que se destaque que hay un incumplimiento reiterado y la gravedad del tema.

También importante, y nos parece fundamental para garantizar una adecuada defensa y todos los derechos de los detenidos, que se comunique al colegio de abogados con la máxima rapidez la detención para contactar con el abogado. Nos parece inadmisibles que se hayan puesto pegas, como he visto en el informe que por lo visto se ponían pegas al nombramiento de un determinado abogado, que ya me parece increíble. Y esto le agradeceré si lo puede aclarar o cómo fue, o es que a lo mejor lo he entendido yo mal. Me parece increíble que un detenido diga que quiere la asistencia de un abogado, y se le pongan pegas a ese abogado y se le indique que a lo mejor que coja otro.

Respecto a otros aspectos que nos parecen muy importantes y novedosos de este año, es la visita a los centros sociosanitarios y de internamiento de menores. A nosotros nos ha llamado también muchísimo la atención la situación de Font Fregona, que aunque es un centro privado, pero sí que tiene concesión... –¿cómo se llama?–, concierto con la diputación y con la DGAIA... Y nos parece importante que ustedes lo hayan visitado y hayan reseñado los problemas detectados, porque creo que aquí hay un plus de responsa-

bilidad de la Administración en donde confían a las personas que tienen bajo su custodia. Por tanto, creo que es muy importante que se hayan hecho estas visitas porque, bueno, es una manera de que la Generalitat intensifique un control que tiene que ser de la propia Generalitat, no del *síndic*, que también, pero que sería bueno que la Generalitat tuviera quizás..., o iniciara una línea más activa de control.

¿Por qué? Pues porque nos parece también que hay incumplimientos serios con estos menores ingresados, como que no tengan un tutor de referencia, que por lo visto al tutor ni lo ven y, en todo caso, se reduce el contacto con un psicólogo a una vez al mes. Y allí no tienen un tratamiento individualizado, cuando al fin y al cabo las personas que están allí ingresadas es porque tienen serios problemas de salud y serios problemas a lo mejor con drogas, ¿no?, de salud mental o de drogas. O de..., bueno, tampoco le podría decir.

Pero sí que, en cualquier caso, nos parece muy importante. Y le quería preguntar si van a incrementar las visitas a centros sociosanitarios, porque parece que en estos centros no haya problemas, como al parecer hay en comisarías y en prisiones, y nos damos cuenta de que a lo mejor los abusos graves se producen en estos centros que no dependen de la Administración sino que están en manos privadas. Pero, en cualquier caso, donde hay gente, donde hay personas que no tienen libertad por motivos de salud o problemas mentales.

Por último, por hacer una breve referencia a los centros de internamiento en general, el tema de las *flashedes*, ¿no?, el tema de las mantas. Ya nos parece un ataque a la dignidad y ya... A mí me parece imposible que habiendo sido advertidos ya por el informe del 2012, y esto no es la primera vez que se habla, sigamos con el tema de las mantas sucias a cuestras, porque esto ya parece un plus de mortificar a los internos, que no tienen por qué porque al fin y al cabo estos señores son detenidos. O sea que yo no sé estos señores qué piensan por qué se les tiene que dar a estas personas que han sido detenidas y que tienen que ser puestas a disposición judicial..., ¿por qué este..., porque parece empeño, de seguir con las mantas sucias? O sea, yo invitaría, no sé, quizás a los directores generales a que se pongan un día una manta de estas. Que vayan a comisaría y hagan este ejercicio, a ver si lo entienden y a ver qué determinaciones se toman.

Nada más. Dar las gracias una vez más, y muchas gracias.

El president

Gràcies, senyora De Rivera. És el moment ara per al portaveu del Grup Mixt, el senyor David Fernández.

David Fernández i Ramos

Gràcies, president. Bona tarda a totes i a tots, al síndic i a tot l'equip. Primer, l'agraïment per la tasca, per aquest nou informe. Segon, assumir íntegrament el seu contingut i sumar-nos també a la petició que arribi al Ple del Parlament en tot allò que fa referència a les conclusions: els temps de condició, els temps de de-

tenció, les condicions de reclusió, també de salubritat, com s'acaba d'assenyalar.

I, com que s'han dit moltes coses també, fer algunes consideracions i matisos o reflexions respecte a la tasca de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. Òbviament també, i com ha dit el mateix síndic, doncs, copsar l'astorament perquè encara no s'hagi reconegut plenament el que significa aquesta institució per al país i per a la vigència i vigilància dels drets humans.

Fa referència a l'exercici..., o fem referència avui a l'exercici 2013, l'any 2013. I a nosaltres sí que ens agrada, malgrat no sigui estrictament de l'àmbit, però sí que hi està relacionat molt, molt directament..., les morts sota custòdia que s'han produït en centres de privació de llibertat o en centres de detenció. Yassir, el 31 de juliol, al Vendrell, en investigació judicial; 5 d'octubre, al Raval, el cas de Juan Andrés Benítez, prou conegut, amb algun element també profundament preocupant com que s'hagi filtrat el seu estat serològic, no?, que afecta la seva intimitat; 28 de novembre, a Les Corts, una persona que havia estat atesa les nou hores anteriors, traslladada a centres mèdics.

I, com s'ha dit avui també, la mort d'Alik, el 3 de desembre, en una cel·la, que després m'hi referiré, que el director del CIE a la visita que vam realitzar va dir que no era d'aïllament perquè no hi ha cel·la d'aïllament, perquè, clar, com que no hi ha reglament, no hi ha cel·les de res. Aleshores ens va dir que era una biblioteca. Doncs, resulta que és una biblioteca i una aula estudi on es va acabar penjant un intern.

I, respecte a les presons, 23, 27 de juny i 14 de setembre, morts a Ponent. El 6 de maig, suïcidi a la infermeria de la presó de Tarragona, una persona que feia només tres setmanes a qui s'havia donat l'alta en el protocol de detecció de suïcidis. I el 28 de juliol, també en una infermeria, en aquest cas a Ponent, doncs, una persona que apareix penjada.

Pel que fa a tractes cruels, inhumans o degradants, i referint-nos a altres reflexions que ja vam fer l'any passat, també no tenim les dades del 2013 encara –les estem preparant ara– respecte a denúncies per maltractaments o tractes inhumans, cruels o degradants per agents de la policia, per funcionaris de presons, per agents de la policia local. Em referiré a les de 2012. Són cinquanta-tres situacions de denúncia que afecten 141 persones, el 83 per cent d'aquestes denúncies contra Mossos d'Esquadra, el 6,4 contra policies locals, el 4,9 contra el Cos Nacional de Policia, el 4,3 contra funcionaris de presons, l'1,4 contra agents de la Guàrdia Civil, que simplement la preponderància implica el nivell de desplegament i de responsabilitats i competències que assumeix cada cos.

Ha fet algunes referències també, el síndic, que hi havia hagut millores en l'àmbit de la identificació, amb la introducció d'un nou sistema NIP, NOP, com n'hi vulguem dir. Però és veritat que hi ha una part important del cos, que són les ARRO, no?, per a qui no és d'aplicabilitat aquesta nova identificació, que, per tant, moltes vegades tenen tasques directes o supletòries en matèria d'ordre públic. I ho dic perquè de les

141 persones que han presentat denúncies, la majoria, els esquemes... I és veritat que hem avançat, s'ha avançat al llarg de la història. No estem avui a Catalunya ni molt menys en l'escenari de denúncies de tortures extractives, d'interrogatoris hàbils com els dels franquisme, sinó que estem en un escenari d'augment de la brutalitat policial fonamentalment al carrer, no?, i de situacions d'abusos de poder per part d'agents contra segurament sectors socials molt vulnerables des de diferents punts de vista, no només socioeconòmicament sinó que sovint també culturalment.

Aniré de pressa, perquè em vull detindre en l'àmbit dels CIE, però és aquesta prevalença de la brutalitat al carrer. És veritat, i és una reflexió i potser ens equivoquem, que el fet que s'hagi obert un debat públic..., bales de goma, set persones cegues, encara avui –encara avui– impunes, perquè les dificultats són òbvies a l'hora d'esclarir judicialment les responsabilitats.

El síndic en el seu moment va denunciar l'operació del 27 de maig del 2011 contra els indignats. Val a dir que allò va suposar cinquanta-set denúncies als jutjats, i avui podem dir que aquelles cinquanta-set denúncies han quedat en la més absoluta impunitat. Totes arxivades, sobretot i fonamentalment per un fet reiterat: la impossibilitat d'identificar els autors materials de les agressions policials. Per tant, també ens agradaria saber l'opinió del síndic respecte a aquest fet.

I respecte també, de vegades, a fets dramàtics o episodis de violència institucional que van acompanyats d'una més que preocupant minimització oficial o banalització institucional.

Respecte a altres centres, també ens interessaria una pregunta molt concreta respecte als centres de menors privats concertats amb la DGAIA. Ens agradaria saber quines són les mancances de seguiment i supervisió que han detectat. Celebrem també que a poc a poc anem a altres institucions absolutes com els centres de reclusió psiquiàtrica.

I finalment sí que m'agradaria detindre'm en el centre d'internament de la Verneda, el que nosaltres anomenem «el nostre Guantánamo». Primer, denunciant un cop més que no se'l deixi entrar a vostè en la plenitud de les seves tasques que li corresponen per a l'observança dels drets humans.

I amb algunes reflexions. Hi vam anar uns quants diputats d'aquesta casa. Les declaracions del senyor Cosidó, que era una roda de premsa *ad hoc* a aquella visita, van ser singulars. Va fer tres anuncis: va dir que declarava la fi de les batudes racistes... *Excusatio non petita, accusatio manifesta*. És a dir, durant molts anys hem tingut batudes racistes als nostres barris, al Raval, a l'àrea metropolitana urbana. Va dir que s'havien acabat els criteris ètnics, va dir que prioritza les expulsions qualificades, és a dir, la doble penalitat de ser pres i ser emigrant. És a dir, buidem les presons, també la tesi neoliberal arriba a reduir costos. I va dir un canvi de filosofia. Va tenir, això sí, un *lapsus linguae*, perquè va dir que el canvi de filosofia es concordava... –i ho cito de memòria. Va dir: «Vamos a hacer los CIE más humanos.» Va dir: «Bueno, no, más hu-

manos no es la palabra.» Un altre reconeixement que és un lloc inhumà, va dir que serien més acollidors.

I l'altre, òbviament, quan diem que és Guantánamo, és perquè el reglament fa quatre anys que està al Consell d'Estat. I un lloc sense reglament és un lloc sense regles, i un lloc sense regles és un lloc sense dret, i un lloc sense dret s'assembla molt a Guantánamo.

El Grup del PP ha dit avui que havien anunciat millores, i és mentida. És veritat que hi ha millores, però el mateix senyor Cosidó va dir que ho feia per ordre explícita judicial dels jutjats d'instrucció número 1 i número 17 de Barcelona, que deia: «Aigua calenta» –d'aquest nivell parlem, eh?–, «supressió de les mam-pares i les reixes a les visites i un lavabo a cada cella comuna de vuit persones.»

I finalment, també, els CIE han sigut un lloc on hi ha hagut la mort d'Alik, el 3 de desembre. Va haver-hi ja la mort d'Idrissa Diallo, el gener del 2012, per desatenció mèdica. I, per tant, nosaltres estem pel tancament. Perquè el que va dir Ignasi Cosidó va ser curiós perquè, sense saber-ho, va tancar els CIE, perquè si s'han acabat les batudes racistes, ja no hi haurà detencions administratives. I si només hi haurà expulsions qualificades de gent condemnada, es faran directament des de les presons. O sigui que de sobte va deixar inútils els centres d'internament d'emigrants. La mala notícia és que vam entrar amb sis CIE i en vam sortir amb set, perquè va anunciar un nou centre d'internament a Barajas.

Crec que no em deixo res. Un moment. (*Pausa.*) Ho deixaríem aquí respecte a aquesta reflexió final dels CIE.

Però sí que ens preocupen sobretot els mecanismes d'impunitat efectiva. Les denúncies del carrer no baixen, però a l'hora de fer justícia els processos es dilaten, hi ha moltes dificultats investigació. I com és sabut, i ho hem viscut també aquí fa menys de catorze o quinze mesos, també hi ha aquella via de l'indult, no?, que finalment diu que l'abús policial o la violència institucional sempre surt molt, molt, molt ben parada. I en aquest àmbit ens agradaria saber si ha detectat millores, empitjoraments o el cicle del bucle en què vostè tantes vegades ha insistit avui, no? És a dir, com costa activar el mínim canvi democràtic, com costa fins i tot canviar una flassada o com costa passar de les paraules als fets, atès que el paper ho aguanta tot i que les paraules només són miratges si no van acompanyades de fets que les converteixin en realitats.

Gràcies, síndic i president.

El president

Gràcies, senyor Fernández. És el darrer torn en aquest moment d'intervenció dels grups parlamentaris, i serà per a la portaveu del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la senyora Dolors Rovirola.

Maria Dolors Rovirola i Coromí

Gràcies, president. Síndic, benvingut a aquesta comissió, tant a vostè, en nom de Convergència i Unió, com a tots els càrrecs que l'acompanyen. Gràcies per

aquest informe tan detallat que ha fet de totes les visites que s'han dut a terme durant el 2013 i de tots els suggeriments i les recomanacions que hi estan escrits.

Abans d'analitzar les conclusions i les recomanacions, voldria fer esment a dues qüestions. Primera, no podem passar per alt que moltes de les observacions efectuades l'any anterior..., és constatar que l'informe del síndic diu que com a norma general s'han respost. I les que no, resten pendents de les disponibilitats pressupostàries. Esperem que les observacions fetes en aquest informe del 2013, doncs, tinguin el mateix grau o més grau de compliment i que l'informe de l'any que ve sigui molt més positiu.

Segona qüestió que no podem passar per alt és..., hem d'esmentar el centre d'internament d'estrangeria, que és el CIE. Les reiterades negacions de l'entrada del síndic al recinte, i tenir en compte també les múltiples denúncies que vostè rep d'interns d'allà dintre. Creiem que cal una actuació urgent per a la protecció dels drets humans dels interns en el CIE.

Amb relació a les consideracions generals de l'informe, primer de tot, el que ha dit el síndic és que s'observa una dilació injustificada, creiem nosaltres, tant de l'assistència lletrada al detingut com del moment en què és posat a disposició judicial. En aquest sentit, s'ha de destacar que els Mossos d'Esquadra posen el detingut a disposició judicial en el moment que ho ordena l'autoritat judicial. En tots els partits judicials existeixen uns protocols de coordinació entre els jutjats i els Mossos d'Esquadra, que regulen aquestes comunicacions des de la detenció a l'autoritat judicial.

Els acords de la Junta de Jutges de Barcelona del 21 de març de 2003 a què vostè feia referència diuen que es proposa una conducció única a les nou hores en paral·lel a la presentació dels atestats en els distints jutjats de guàrdia. I l'acord de la sala del govern del Tribunal Superior de Justícia del 20 de març del 2007, respecte al sistema de conducció de detinguts a Barcelona, rectifica i considera eficient el sistema de l'acord que he esmentat abans, del 21 de març de 2003.

En definitiva, l'afirmació de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura sobre l'incompliment dels articles 520.4 i 795 de la Llei d'enjudiciament criminal no la comparteixen, doncs, molts cops els operadors jurídics que intervenen en aquest procés de les detencions. Però també volem destacar des d'aquí, des d'aquest grup que dona suport al Govern, la disposició total dels Mossos d'Esquadra de modificar els seus procediments d'acord amb els canvis que es decideixi d'incorporar des de l'Administració de justícia.

Sobre el dret d'assistència lletrada als detinguts en virtut de les ordres judicials de detenció. En qualsevol cas, també s'analitzaran tots els supòsits per incorporar millores en aquests procediments policials per garantir i facilitar l'assistència lletrada en tots els supòsits. Ja que no es pot considerar incompliment per part dels cossos de seguretat no sol·licitar un advocat, quan es tracta de donar compliment a un requeriment judicial de posar la persona detinguda a disposició judicial.

Quant a la manca de coordinació de les policies locals, també s'ha de dir que s'observaran molt atentament els requeriments i les directrius de l'Administració de justícia i de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura per tal de detectar i millorar aquesta coordinació arreu de tot Catalunya.

Quant a les recomanacions generals arran de les visites que s'han fet a les comissaries i policies locals, primer de tot, les flassades, que han sortit aquesta tarda. Les flassades es canvien sempre que hi ha restes biològiques, com molt bé ha dit el síndic, però també quan estan trencades, quan estan desfilades o quan estan brutes o fan mala olor. S'està fent una prova pilot a la comissaria de les Corts des del setembre del 2013, aquesta prova pilot consisteix en una retirada setmanal de totes les flassades, netejant-les i desinfectant-les. Després, al cap d'una setmana, tornen a venir a l'àrea de custòdia, aquestes flassades. I això es fa, doncs, cada tres o quatre setmanes, però després de tres o quatre setmanes de realitzar l'operació amb les mateixes flassades, aquestes van cap a la destrucció. Si aquest sistema és aplicable a les altres comissaries, es farà el mateix. Aquest sistema pilot que s'està fent a les Corts. Ara, demanar en aquests moments flassades d'un sol ús no és possible a causa del pressupost ajustat que es té.

Referent als àpats, es suggereix un sistema càtering, però també té inconvenients, aquest sistema, implantar-lo a moltes comissaries, perquè té un cost molt elevat. I de moment, doncs, se seguirà amb els entrepens per a dinar i per a sopar i, després, la pasta i la beguda per a l'esmorzar.

Tercer punt, que és habilitar un espai per als infants i adolescents a les comissaries dels Mossos d'Esquadra en què no n'hi hagi. Es farà mentre sigui possible, perquè també se sap que moltes comissaries no disposen de més llocs per habilitar-los per als infants i adolescents.

Ara em voldria referir –em sembla que encara em queda temps, no?– a les recomanacions que corresponen als centres educatius de justícia juvenil. Actualment el Departament de Justícia disposa de 307 places d'internament distribuïdes en diversos centres. Totes aquestes places són dotades. Això vol dir que amb la reorganització, els centres respectius tenen, en funció de les places assignades, el nombre de professionals adequats, tant siguin educadors com psicòlegs, treballadors socials, monitors, mestres, etcètera, per mantenir la ràtio òptima entre interns i professionals. Així, doncs, s'ha augmentat el nombre de professionals als centres on s'ha augmentat també el nombre de places.

La nova distribució de places i professionals ha millorat la ràtio existent abans de la reorganització. Aquesta millora s'ha vist accentuada encara més pel fet que l'ocupació mitjana diària d'interns als centres de justícia juvenil ha experimentat una disminució progressiva des de l'any 2009: 306 interns de mitjana diària l'any 2009 enfront dels 261 l'any 2013. I s'ha de dir que el 31 de desembre de 2013 el nombre de menors internats als centres de justícia juvenil era de 245, quan a la mateixa data de l'any anterior era de 264.

Com es pot observar, doncs, l'ocupació actual dels centres és inferior a les places dotades disponibles sense que s'hagin produït en cap moment situacions de sobreocupació. La ràtio dels menors interns per professional és més baixa que abans de la reorganització, fet que permet dur a terme un treball educatiu individualitzat amb els interns molt més intenses.

Quant –també se n'ha parlat– al règim sancionador, que ha de ser, diu, conegut i que no es poden aplicar sancions de manera arbitrària o desproporcionada. S'ha de dir que després del corresponent procediment disciplinari en el qual es respecten de forma escrupolosa tots els tràmits que estableixen la llei i el reglament, d'altra banda els menors poden recórrer les sancions davant el jutge de menors, tal com s'indica en la llei, i que el règim disciplinari també s'aplica als centres per motius taxats en la llei. La direcció general no té constància de l'aplicació arbitrària o desproporcionada del règim disciplinari per part de cap centre.

Una altra conclusió era que no s'han d'aplicar les sancions que tinguin a veure amb el dret a l'alimentació, el dret a l'educació i el dret a tenir contacte amb la família. Pel que fa a aquesta recomanació, també cal dir que des de la direcció general..., hi està totalment d'acord, però es produeix el que s'ha dit a propòsit de les recomanacions anteriors: no consta que cap centre apliqui sancions alienes al que estableix la llei ni de forma diferent a la prevista en el procediment disciplinari regulat.

Quant a l'imperatiu d'instalar càmeres de videovigilància en tots els espais de contenció que encara no en tenen. Quant a aquesta recomanació, durant l'any 2013 s'ha procedit a dotar de càmeres de seguretat les habitacions de contenció que no en tenien al Centre Educatiu L'Alzina. I, pel que fa al Centre Educatiu de Can Lluçà, està previst que durant aquest any 2014 s'instal·lin les càmeres de seguretat que falten a les habitacions de contenció.

En cinquè lloc, als centres on hi ha població d'origen immigrant, particularment magrebina, però també d'Amèrica del Sud, és vital tornar a disposar del servei de la figura del mediador cultural. Estem totalment d'acord a dotar d'aquesta figura del mediador cultural aquests centres on hi ha població immigrant, que es va fer fins al maig de 2012, però en aquests moments encara no hi ha prou pressupost per tornar-ne a tenir aquest 2014.

I no sé si em queda prou temps, però voldria fer esment de l'ocupació de població penitenciària –dos minuts, president– dels centres. Dir que l'ocupació en tots els centres en general ha disminuït en 707 persones des del 2009 al 2013. Si anem al Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona, cal destacar que s'ha pogut arribar avui a una ocupació de la cella que és de 2,4. I també s'ha de tenir en compte que, per exemple, a la Model les habitacions són molt àmplies, de deu a dotze metres quadrats, i que es poden tenir fins a tres o quatre interns a cada cella. Emperò s'ha arribat, doncs, a final d'any amb una ocupació mitjana de 2,4.

Quant al Centre Penitenciari de Dones, també ha disminuït el col·lectiu d'internes. És un 3 per cent menys de dones recloses durant el 2013 i un 11 per cent menys du-

rant els últims cinc anys. I això ha permès paliar la sobreocupació que patia la presó de Wad-Ras i els esforços se centren a mantenir els nivells d'ocupació en els registres actuals i millorar-los.

No sé si, president, tinc una mica més de temps... (*Pausa.*) Ja em sap greu, perquè tinc algunes altres coses sobre la identificació dels funcionaris que sembla que, en tot cas, hi ha alguna cosa molt puntual però que es vol corregir.

I, bé, doncs, per finalitzar, ja que veig que no tinc temps, gràcies pel temps sobrer que m'ha donat, president. Agrair l'informe al síndic i encoratjar-lo a continuar treballant, i que l'informe del pròxim any 2014 pugui ser molt més bo que aquest que hem tingut ara.

Gràcies.

El president

Molt bé. Moltes gràcies, senyora Roviola. Un cop acabat aquest torn d'intervencions per part dels grups parlamentaris, donarem la paraula de nou al síndic perquè pugui respondre per espai també de mitja hora, com la mitja hora inicial, si li sembla bé, aquestes intervencions.

Gràcies.

El síndic de greuges

Gràcies, president, espero que amb menys temps. Dos aclariments inicials. L'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, que no és el Síndic de Greuges de Catalunya, sinó que és l'autoritat d'acord amb el protocol, té com a encàrrec supervisar i garantir en un sentit de prevenció tots aquells centres on hi hagi privació de llibertat. Subratllo el tema de *prevenció*, però sobretot el de *tots els centres on hi hagi privació de llibertat*, que no vol dir centres on hi hagin persones amb condemnes o que hagin delinquit o que estiguin en prevenció per una possible condemna de delinqüència. També aquests centres, perquè evidentment estan privats de llibertat, les presons. Però l'autoritat no es pot confondre ni exclusivament, ni jo diria que principalment, amb l'anàlisi on hi hagi allò que en diem i estan qualificats com a delinqüents. Doncs, geriàtrics, psiquiàtrics, centres de menors, centres d'internament d'estrangeria... La llista és molt llarga avui a Catalunya, com a qualsevol societat democràtica, on hi han centres amb persones privades de llibertat ni molt menys equiparables amb aquell concepte.

I, és més –segona matisació inicial–, allà on hi hagin persones amb condemnes o amb previsió de condemnes de sentències que impliquin la privació de llibertat, la Constitució espanyola del 78 fa un mandat molt solemne: hi són per ser rehabilitats i reinserits a la societat. Un mandat que sovint les autoritats, i no diguem la societat quan hi ha una alarma social mediàticament potser sobredimensionada, obliden. Ho torno a dir: mandat constitucional, rehabilitació i reinserció.

I el síndic com a tal, també, a part de la prevenció, òbviament ha d'actuar –el síndic com a tal– en els casos de reacció davant de possibles irregularitats. I això ja

ho analitzarem a l'informe anual, a l'informe d'infància..., a tot allò que anem presentant o per mandat anual o de forma monogràfica, com és el cas dels indignats que plantejava el senyor Fernández.

I evidentment el síndic vol assenyalar que hi han molts exemples de bona praxi, que no és només el compliment de la llei, eh? Això és una lliçó que a mi m'agradaria que totes les diputades i diputats tinguessin clar respecte al síndic o qualsevol *ombudsman*: la nostra tasca no està principalment per vigilar el compliment de la llei, que per això hi han els tribunals, sinó per la bona praxi i, per tant, per tot aquell marge tan gran que hi pot haver complint la llei amb mala administració, com en trobaran molts exemples en els nostres informes.

Nosaltres òbviament analitzarem tots els actors amb el mateix prisma. Ja que s'ha citat, ho puc dir molt ràpidament, encara que ho direm amb més coneixement de causa al discutir l'informe anual: tots els casos que han arribat al Síndic de Greuges de Catalunya per raons de possibles irregularitats lingüístiques han estat solucionats –tots–, excepte els que afecten cossos de seguretat de l'Estat. Tots els altres han estat solucionats. Perdó, hi afegiria també alguna institució que depèn de l'Administració central com és la seguretat social.

En tots els altres –persones que han volgut fer servir el català en determinats centres, persones que han demanat documentació en castellà a ajuntaments, qualsevol altre exemple que vostès em puguin dir–, quant a les competències del síndic, fins avui tots han estat solucionats amb la sola excepció que he dit.

Bona praxi, la del Departament de Justícia, quan ja ens ha ofert diverses reunions per direccions generals per parlar de l'informe del 2013. I celebrem la celeritat. Bona praxi és que el senyor Josep Millán, subdirector general de Coordinació de les policies locals de la conselleria d'Interior, ja ens ha ofert treball immediat, diàleg, per veure com millorem els protocols de coordinació entre policia autonòmica i policia local. I ho vull assenyalar, perquè volem assenyalar les bones praxis.

Bona praxi no és, ho dic amb molta –molta– estima i amb molta comprensió, que els drets se'ls pugui posar amb sordina per raons pressupostàries. Aquí és on el polític ha de fer una opció. No l'ha de fer el síndic, l'ha de fer el polític i s'ha de fer amb debat parlamentari. Però, atenció, que les opcions no toquin drets; i menys, drets fonamentals.

En aquest sentit, nosaltres considerem que la dilació toca drets. Se m'ha demanat un exemple. Doncs, hem vist una detinguda –i crec que no dono cap mena de pista trencant cap confidencialitat–, per exemple, que ens planteja que ha demanat un lletrat concret amb noms i telèfon i que no se li ha facilitat aquest contacte. Evidentment és un error, és un cas singular de mala praxi, però ens toca a nosaltres anar assenyalant tots els que ens trobem perquè els puguem esmenar.

Però és evident que la dilació, que té diversos factors que l'expliquen i té diverses realitats... Els podria can-

sar amb les pel·lícules que ens trobem quant a dilació, depèn de si la policia local va més ràpida o menys, si té dret de custòdia o no el té, depèn de l'hora que arriba a la comissaria de Mossos d'Esquadra, etcètera. El fet és que la resultant és que hi ha un llarg procés que pot anar de bastantes hores a dies, en plural, en aquesta dilació. És més, si aconseguíssim, per exemple, la doble conducció, estalviariem recursos humans –parlo ara d'agents de la mateixa policia–, i podríem plantejar-nos menys hores i menys tasca de custòdia i més tasca de col·laboració amb la comunitat per al que és el sentit més democràtic de la seguretat.

Nosaltres en tot l'informe assenyalem que hi ha hagut millores i s'ha dit aquí que, per exemple, celebrem –i ho he dit també avui– que ja hi han hagut respostes positives ja sobre l'informe del 2013. Ens toca, per obligació legal i per convenciment, assenyalar que arrosseguem encara dels deures del 2012, però també és positiu que la gran majoria podem dir que ja està en marxa la seva solució.

Hi han coses que costarà molt solucionar. I ja que demanen coses concretes, ho reiteraré: el model arquitectònic de les comissaries de policia de Mossos d'Esquadra té en el «subsòtan» les cel·les de custòdia. Què passa al «subsòtan»? La majoria..., les aigües negres fan les corresponents pudors i contaminació higiènica per als detinguts i per als agents de Mossos d'Esquadra. I els asseguro, i poden acompanyar-nos-hi quan vostès vulguin, ho poden notar només obrint la porta per les pudors que sentiran. Això mateix..., aquí sí que entenc perfectament que em diguin: «No hi ha pressupost per enderrocar les comissaries i per construir-ne de noves, totes, de cop i volta.» Però ja podem tornar a una concreció molt real.

Nosaltres, en la nostra activitat, intentem anar a fons amb tots els protocols de Nacions Unides i, per exemple, fem tantes entrevistes com ens són possibles, però no som l'observatori universal d'entrevistes amb el cent per cent de la població que està als centres de privació de llibertat. Ni tenim mitjans, ni tenim aquest encàrrec. Però sí que –perdonin potser que llegiran la manca d'humilitat per part meua– puc dir en nom de tota l'autoritat i de l'equip que comparin el nombre d'entrevistes i de visites que fa l'equip i homologuin-lo amb el que passa a altres latituds de l'Estat espanyol, a una en concret, o comparin-lo amb altres realitats fins i tot internacionals.

Quant a Brians II, per acabar aquesta resposta sobre les entrevistes, el 2012 vàrem anar-hi tres visites amb equips múltiples per aconseguir el màxim d'extracció de dades sobre el que ens arribava d'indicis d'irregularitat, vàrem aconseguir esmenar un greu problema i vàrem aconseguir una bona col·laboració com a resultat per part de les autoritats.

Recordin vostès què va succeir a Catalunya quan el que els parla en nom de la institució –aleshores no hi havia autoritat– va recomanar la instal·lació de videocàmeres de videovigilància, primer mandat. Quasi ens rebien amb rebuig a totes les institucions policials. Avui, perdonin que exageri, quasi aplaudeixen. Per què? Perquè són un instrument esplèndid de prova en

qualsevol eventualitat, les càmeres de videovigilància. I el tema de la intimitat té una regulació que es pot adquirir de llocs molt més avançats que nosaltres en tant es respecti l'autèntica intimitat de la persona detinguda en els espais de major intimitat, però sobretot que es respecti el visionat i la seva no-publicitat.

Va ser una barbaritat, i ho torno a dir, que un dia per mitjans de comunicació públics veiéssim una gravació d'un centre de detenció de Catalunya. Això sí que va ser una barbaritat. Però aquelles gravacions són proves per a ús del jutge –ho diu la llei–, per a ús del síndic –ho diu la llei– o per a ús –que encara no ho diu la llei– dels advocats que hagin de defensar aquells que proclamen que han estat objecte de maltractaments, que no sabem si ho han estat o no, però que han de tenir també accés a aquestes gravacions. I això, també, encara ho hem de regular a fons perquè puguin ser utilitzats en aquests casos.

Pel que fa a les flassades, jo m'he limitat a llegir avui la resposta que acabem de rebre fa molt poc d'Interior, que també s'ha repetit per part de la portaveu de Convergència i Unió. No ho diu el síndic, el síndic ha repetit la resposta que ha rebut per part del Departament d'Interior, i celebraria que aquesta prova pilot que s'anuncia fos un pas més en la línia que nosaltres plantejem ja des de fa alguns exercicis.

Un tema molt polèmic és el de la contenció, tant a les presons com a d'altres centres. Mirin, la contenció, si és necessària, primer ha de ser verbal. Ha de ser, en segon lloc, ambiental –vaig pujant graons–; ha de ser farmacològica, amb voluntat i acceptació per part de la persona que hagi de ser objecte de contenció, i, *in extremis*, ha de ser física. Però, és clar, això mateix vol dir que d'immediat s'ha de comunicar al metge del centre i s'ha de comunicar al jutge de vigilància penitenciària. No ho diu el síndic, ho diu la llei i ho diuen els protocols. I de vegades observem que hi han excessives dilacions *de facto*. El síndic no té suficients elements per dir s'ha anat ràpid o no s'ha anat ràpid, *de facto* hi ha excessiu període de temps entre un moment o l'altre.

Hi han protocols al respecte que ens haurien de dir si s'ha registrat, si s'ha anat pels graons corresponents, quantes hores hi ha hagut de contenció, si hi ha hagut o no una gravació d'aquesta contenció, quina supervisió mèdica s'ha fet, si s'ha comunicat al jutge de vigilància penitenciària, amb quina rapidesa i quina ha estat la resposta, i un llarg etcètera al respecte.

Però és que en el centre de menors... Nosaltres no hem parlat avui ni en l'informe de centres de justícia juvenil. Es parla en l'informe anual, però no en aquest informe. En els centres de menors, especialment en els centres terapèutics, ens hem trobat que hi han sancions relacionades amb el menjar, per exemple. És inaudit. O ens hem trobat que hi han règims sancionadors no clarament regulats. Clar, diem: «No es pot acceptar una contenció com a represàlia, no es pot acceptar una contenció com la negativa de la necessària educació.»

Agafin vostès el cas de Font Fregona. El tenen a bastament explicat en l'informe del Síndic de Greuges, no al de l'autoritat –a bastament explicat. En l'informe del

síndic es reclama una regulació amb rang legal de tots aquests centres, del seu seguiment en aquests temes, del retorn més ràpid possible al CRAE, del dret de visita, del dret de queixa, i en concret es reclama que hi hagi un ús adequat i d'acord amb aquests protocols del que és la contenció.

He de dir –torno a la bona praxi– que quan el síndic ha comunicat –el síndic– temes urgents d'irregularitats que ens sembla que van molt contra drets a alguns centres de menors, Benestar ens ha respost molt d'immediat i positivament. I ho vull celebrar.

Centres psiquiàtrics, se'ns ha preguntat... Nosaltres..., abans he anunciat que hem començat enguany, perquè enguany hem incorporat una experta en aquestes matèries. Havíem vist, per exemple, el departament psiquiàtric de la infermeria de la Model i d'algun altre centre d'internament penitenciari, però sense poder-hi entrar en profunditat ni amb seguretat i rigor com a autoritat, per la qual cosa vostès no hauran trobat mai ni una sola indicació al respecte. Ara sí que n'hi trobaran, a partir d'ara, perquè ara sí que hi anem amb aquests coneixements. A part, que l'equip està passant de nou per una fase de formació sobre protocols i tipus de demandes i entrevistes que haurem de fer als diversos centres.

I dir-los que com a autoritat ens proposem ampliar encara més la tipologia dels centres, contestant algunes preguntes que ens han fet, i el territori. Vam patir el primer any una excessiva concentració a l'entorn de l'àrea metropolitana de Barcelona. Ho hem anat estenent, però encara veuran que al mapa ens queda, per exemple, tota la zona del Ripollès, la Garrotxa, tota la zona cap a l'Alt i el Baix Empordà. Hem ja fet diverses incursions a la zona del Baix Ebre. O sigui que ens anem traient la mandra del damunt i estem anant també a totes les zones que puguin ser per cobrir d'una forma completa el que és el territori de Catalunya.

I permetin-me una petita reflexió sobre el CIE. Per què els parlo del CIE? «Oh, és que parla del CIE, el síndic, perquè no l'hi deixen entrar.» Parlo del CIE perquè la llei que han fet vostès faculta el síndic, i el faculta la llei que han fet a l'apartat de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. No ho han inventat ni el síndic ni l'autoritat! A banda, que és un centre de privació de llibertat que està a cop d'autobús o de taxi d'on som, i no a cop d'avió, des d'on s'envien amb el corresponent cost i desconeixement de causa els possibles observadors del CIE.

La Llei del síndic que vostès varen fer diu que el síndic té facultat sobre totes les administracions amb seu a Catalunya, diu que pot demanar la col·laboració de la Delegación del Gobierno i diu que l'autoritat, constituïda com a tal, és autoritat. I així, per tant, correspon al protocol, amb comunicació a Ginebra, que és on hi ha el subcomitè de Nacions Unides, cosa que no es compleix, i amb un conveni amb el Defensor del Pueblo, cosa que encara no hem aconseguit, malgrat les nostres insistències. És una previsió de legislador català. Què va passar amb l'aprovació unànime del consell consultiu –que aleshores se'n deia així– de la Generalitat de Catalunya? Que va dictaminar que era

perfectament estatutària. O sigui, no vegin a la nostra reclamació res més que una reclamació de complir la legalitat per un sol objectiu: per garantir els drets tal com ens encarrega l'Estatut.

Celebrem que anem canviant les coses, i no per efecte del síndic. Hi ha una pressió de moviments socials, hi ha una pressió a l'opinió pública a través de determinats mitjans de comunicació, hi ha una interlocutòria de magistrats als quals el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya els ha encarregat aquesta funció on exposen un llistat de mancances als CIE –allà les tenen ben llistades– que el síndic va portar a aquesta casa en l'informe del 2012 –les mateixes i bastantes més. I, com poden comprendre, celebro que per primera vegada una interlocutòria judicial..., ja estan llistades, amb l'efecte i amb la contundència que té la interlocutòria judicial.

O celebro que una jutgessa s'hagi atrevit a dir per primera vegada que no s'expulsi interns del CIE que han tingut la valentia de dir que es posen a disposició de l'autoritat que vulguin per explicar el que han sentit com a maltractaments; que fins ara se'ls expulsava i desapareixia qualsevol intent de contrastació. Jo no dic per res que el que arribi al síndic sigui veritat, ans al contrari. Demano instruments de rigor com fem servir en altres activitats per poder contrastar el que em demana el comandant del CIE quan entrem fins al lloc de comandament –la vegada que ho vam intentar–, i em diu: «Tant de bo vostè pogués entrar, perquè seria la prova del cotó sobre que el succeeix en aquesta institució.»

És això el que plantejo: poder contrastar, com podíem fer –aquí rectifico una mica el senyor Fernández– a la Verneda –vostè parlava de la Zona Franca, però és la Verneda. A la Verneda sí que hi entràvem, és més tard que se'ns ha negat l'accés. I era un centre d'internament d'estrangeria també, eh? El que fèiem aleshores..., quan rebem trucades o comunicacions d'interns del CIE, de gent de les ONG, d'advocats dels interns, de professionals que treballen al CIE. Clar, el síndic no diu: «Teniu raó.» És que no ho diria mai, perquè em falta un element bàsic tant com a síndic com a autoritat, que és poder contrastar fins a quin punt això és veritat.

Se'm demana, per exemple, pel tema de salut. Doncs, nosaltres contrastàvem..., no ho hem pogut contrastar, perdó, però havíem tingut constància que els horaris d'atenció de salut eren parcials i els dels equipaments no eren del tot complets. Ens arribava –i això ho van poder veure els diputats que hi van poder entrar– que les anomenades «habitacions» –que són cel·les, perquè ja em diran vostès com podem anomenar habitacions on hi ha unes barres que impedeixen la sortida dels que són allà dintre– no tenen vàters. I quan han d'anar al lavabo han de ser acompanyats per una autoritat, cosa que no succeeix ni en un sol de tots els centres penitenciaris que hi ha a Catalunya –ni en un de sol. Ni a la cella més dura de contenció del centre que vostès..., del DERT, del departament més especial que vostès puguin haver visitat a Catalunya.

Nosaltres tot el que ens arriba ho comuniquem d'immediat, ho he dit i ho repeteixo. No ens ho quedem, perquè no ho podem contestar, a més. Al ministre de l'Interior, màxima autoritat del Govern sobre aquest tema, i còpia a la delegació del Govern; al president del Tribunal Superior de Justícia, perquè ho tinguin els magistrats que se n'ocupen; a la fiscalia general, perquè ho tingui el fiscal, i a la *defensora del pueblo*, amb un reiterat oferiment que si vol, nosaltres hi anem –i ho dic així, perquè hi anem a l'acte– com a autoritat. Ens poden convocar d'immediat per anar-hi i observar què hi ha cert i què no és cert d'allò que han rebut i contrastar-ho.

El reglament no és quelcom nou que s'estigui esperant, el reglament l'exigeix la llei des de fa quatre anys. I està per complir, ho he dit, per diversos governs de diversos colors avui dia a l'Estat espanyol. I els primers que ho demanen són els que estan al comandament dels CIE, perquè no saben quines són les pautes que s'han de seguir a l'hora de fer front a diverses circumstàncies.

I sobretot, i una de molt categòrica, els CIE no són presons, que és una imatge que s'ha volgut divulgar amb una determinada manipulació de l'opinió pública. Jo demano oficialment que aquest Parlament analitzi totes les estadístiques sobre els interns al CIE i sobre la seva relació i causa amb tota la seva història personal. Ara deixo de banda el debat europeu, que l'he citat perquè està present i perquè ens ocuparà a tots d'aquí a molt poc i serà un gran repte per a tots els demòcrates d'Europa. Deixo de banda aquest debat i em plantejo una cosa tan concreta i tan precisa com això que està a pocs quilòmetres d'on celebrem aquesta sessió.

Jo per tots aquests motius, president, torno a insistir en la petició a la comissió que elevi aquest informe a discussió en el Ple del Parlament.

Gràcies.

El president

Gràcies, síndic. Evidentment consta en acta i queda recollida, no només per part d'aquesta presidència, sinó també entenc que per tots els grups parlamentaris, aquesta petició per part del síndic de poder debatre aquest informe –les conclusions d'aquest informe– en el plenari del Parlament.

Dit això, en principi no hi ha cap altre torn d'intervenció per part dels grups. Agrair-los de nou l'auto-disciplina en la gestió del temps a tots els intervinents. Agrair de nou l'aportació per part del síndic i el seu equip. I, en tot cas, si no hi ha cap altre element a tractar, acabarem aquí la sessió d'aquesta comissió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a les sis de la tarda i deu minuts.